

بررسی وضعیت اپیدمیولوژیک و میزان بروز سرطانها در افراد

بالای ۱۵ سال استان کردستان

دکتر نادر اسماعیل نسب^۱، دکتر قباد مرادی^۲، مؤده زارعی^۳، دکتر ابراهیم قادری^۴، بهمن قیطاسی^۵

۱- PhD اپیدمیولوژی، معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان، (مؤلف مسئول) esmailnasab@yahoo.com

۲- M.D, MPH، مدیر پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان

۳- کارشناس ارشد مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان

۴- پزشک عمومی و کارشناس بیماریهای دانشگاه علوم پزشکی کردستان

۵- کارشناس مبارزه با بیماریهای غیر واگیر دانشگاه علوم پزشکی کردستان

چکیده

زمینه و هدف: در حال حاضر بیماری سرطان جزو سه علت اول مرگ و میر در کشورهای توسعه یافته و همچنین ایران است. با توجه به توزیع متفاوت سرطان در دنیا و اهمیت سرطان از نظر ابتلا و مرگ و میر، تعیین الگوی انواع سرطان به عنوان اولین قدم در راه کنترل این بیماری است. این مطالعه به بررسی اپیدمیولوژیک سرطانها در استان کردستان می‌پردازد.

روش بررسی: مطالعه به صورت توصیفی و در نمونه‌های در دسترس انجام شد. برای انجام این مطالعه از سیستم ثبت سرطانها که یک برنامه کشوری است استفاده گردید. در سیستم ثبت سرطانها در کشور اطلاعات انواع سرطانهای تشخیص داده شده در مراکز تشخیص پاتولوژی جمع‌آوری شده و وارد محیط نرم افزاری کشوری ثبت سرطانها شده و کدگذاری نوع سرطان بر اساس ICD- O2 انجام شد. در این مطالعه ۱۲۹۴ مورد سرطان در استان کردستان در سالهای ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ از کلیه مراکز تشخیص پاتولوژی استان جمع‌آوری و بررسی شد.

یافته‌ها: در این مطالعه میزان بروز کل سرطانها در سالهای ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ برابر ۶۰ و ۶۶/۹ در یکصد هزار نفر در سال بود. ۶۲ درصد موارد سرطان در مردان و ۳۸ درصد در زنان گزارش شد. در مجموع در هر دو جنس سرطان پوست با ۲۲/۸٪، سرطان معده با ۲۰/۵٪، سرطان مری با ۱۲/۸٪، سرطان مثانه با ۷/۵٪ و ریه و برونش با ۴/۹٪ سرطانهای شایع بودند. در مردان شایعترین سرطانها به ترتیب شامل معده، پوست، مری، مثانه، ریه، پروستات، کولورکتال و در زنان پوست، مری، معده، پستان و کولورکتال بود. بیشترین میزان بروز سرطان در گروه سنی بالای ۷۵ سال گزارش گردید. بیشترین سرطان پوست از نظر هیستولوژی بازال سل کارسینوما، معده آدنوکارسینوما و مری اسکواموس سل کارسینوما بود.

نتیجه‌گیری: از نظر هیستولوژی تفاوتی در انواع سرطان در این مطالعه با دیگر مناطق مشاهده نشد. سیمای اپیدمیولوژیک سرطان در استان کردستان تفاوتی با وضعیت آن در کشور دارد که لازم است مورد بررسی بیشتری قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: سرطان، اپیدمیولوژی، مورفولوژی، پاتولوژی، توپوگرافی

وصول مقاله: ۸۴/۹/۷ اصلاح نهایی: ۸۵/۸/۲۴ پذیرش مقاله: ۸۵/۹/۵

مقدمه

امروزه سرطان یکی از علل عمده مرگ و میر در جوامع بشری است و تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۵۴٪ از کل مرگ و میر در دنیا ناشی از بیماریهای غیرواگیر خواهد بود در این میان سرطان نقش بسزایی داشته و